

TOBB

TÜRKİYE
ODALAR VE BORSALAR
BİRLİĞİ

Tarih : 14.09.2009 - 27577
Sayı : 0531/
Konu : Bağış ve Yardımlar Hk.

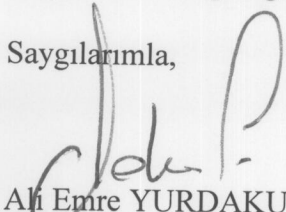
İlgi: Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğünün 06.07.2009 tarihli ve 3686 sayılı yazısı.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından gönderilen ilgi yazıda, daha önce gönderilen **“bağış ve yardımda bulunma kriterleri”** ile ilgili genelgede de ifade edildiği gibi, odaların ve borsaların elde etmiş oldukları kamu kaynağı niteliğindeki gelirlerin, öncelikli olarak Kanunda belirtilen kuruluş amaçlarını gerçekleştirebilmek amacıyla kullanılması gerektiği, bu kurumların asli görevlerini yerine getirebilmek ve üyelerine gerekli hizmetleri verebilmek için lüzumlu olan asgari düzeydeki altyapı ve donanım ile nitelikli personel sağlanmadan sosyal faaliyetleri destekleyip, özendirme, bağış ve yardımda bulunmaları, burs verebilmeleri, okul ve derslik yapmalarının mümkün bulunmadığı; ancak, odalar ve borsaların bu yetkilerini yukarıda bahsedilen gereklerin sağlanmış olması, kuruluş amaç ve faaliyet konularıyla ve çalışma alanlarındaki (coğrafi sınırlar) gerçek ve tüzel kişilerle sınırlı olması, bütçede karşılığının bulunması şartıyla kullanabilecekleri; ayrıca, odalarca ve borsalarca, kuruluş amaçları ve faaliyet konuları arasında sayılmayan, ticari amaçlı sportif aktiviteleri düzenlemek üzere kurulmuş dernek, vakıf ve spor kulüplerine (şirketlerine) bağış ve yardım yapılmasının mümkün olmadığı hususları belirtilmiştir. İlgide kayıtlı genelge yazımız ekinde gönderilmektedir.

Yeni genelgede yer alıp da odalarımızın ve borsalarımızın dikkat etmesi gereken en önemli hususlardan biri ise, odaların ve borsaların, bağış ve yardımda bulunmaları ile okul ve derslik yapmalarının ve eğitime destek olmalarının çalışma alanlarıyla sınırlı tutulmaması, ancak; çalışma alanları dışında yapılacak bağış ve yardımlar ile okul ve derslik yapılmasında, Birliğimizin uygun görüşünün alınması, bu kapsamda yaptırılacak okul ve dersliklerin Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılacak protokol çerçevesinde gerçekleştirilmesi hususudur.

Bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

Saygılarımla,

Ali Emre YURDAKUL
Genel Sekreter V.

Eki: İlgi Yazı (2 sayfa)

T.C.
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
İç Ticaret Genel Müdürlüğü

06 TEMMUZ 2009

Sayı : B.14.0.İTG.0.14.00.00-407.99.01- 3686
Konu : Bağış ve yardımlar

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİNE
Atatürk Bulvarı No:149
06640 Bakanlıklar-ANKARA

- İlgi: a) 20/07/2004 tarihli ve 5088 sayılı yazımız.
b) 21/09/2006 tarihli ve 7749 sayılı yazımız.
c) 13/03/2008 tarihli ve 1472 sayılı yazımız.

Bilindiği üzere; 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 11 inci ve 33 üncü maddelerinde, odalar ve borsalar, sosyal faaliyetleri desteklemeye, özendirmeye, bağış ve yardımlarda bulunmaya, okul ve derslik yapmaya, burs vermeye yetkili kılınmış olup; Oda Muameleat Yönetmeliği'nin 75 inci maddesinin ikinci fıkrası ile Borsa Muameleat Yönetmeliği'nin 67 inci maddesinin ikinci fıkrasında da, odaların ve borsaların okul ve derslik yapması, bağış ve yardımda bulunabilmesi ve sosyal faaliyetleri destekleyip özendirebilmesi için bütçede karşılığının olması ve yapılacak bu harcamaların odaların ve borsaların kuruluş amaçları ve faaliyet konularıyla sınırlı olması zorunlu tutulmuştur.

5174 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinde odaların, 28 inci maddesinde ise, borsaların kuruluş amaçları belirlenmiş; aynı Kanununun 12 inci maddesinde odaların ve 34 üncü maddesinde de, borsaların görevleri sıralanmıştır. Odaların ve borsaların kuruluş amaçları ve görevleri arasında sosyal faaliyetleri destekleyip özendirmek, bağış ve yardımda bulunmak, okul ve derslik yapmak ve burs vermek yer almamaktadır. Nitekim bu hususlar, Kanunda odaların ve borsaların asli amaç ve görevlerini düzenleyen maddelerde değil, odaların ve borsaların ehil ve yetkili oldukları diğer hususların sıralandığı maddelerine dahil edilmiştir.

Diğer taraftan; odaların ve borsaların, Kanunda belirtilen kuruluş amaçlarını ve görevlerini yerine getirebilmesi ve diğer giderlerini karşılayabilmesi için ihtiyaç duyacağı gelirler, Kanununun 26 ncı ve 49 uncu maddelerinde sıralanmış olup, bunların tahsilinin, Kanununun 77 inci maddesi hükmüne istinaden, gerektiğinde icra yolu ile gerçekleştirilebileceği belirtilmek suretiyle, odalar ve borsalara Anayasadan almış oldukları kamu tüzel kişiliği vasfı uyarınca kamu gücü kullanma yetkisi verilmiştir.

Bu çerçevede, anılan mevzuat uyarınca Bakanlığımızca hazırlanan genelgeler; odaların ve borsaların elde etmiş oldukları kamu kaynağı niteliğindeki bu gelirleri, öncelikli olarak Kanunda belirtilen kuruluş amaçlarını gerçekleştirilebilmek ve asli görevlerini yerine getirebilmek ve üyelerine gerekli hizmetleri verebilmek için lüzumlu olan asgari düzeydeki alt yapı ve donanımı ile nitelikli personel sağlanmadan sosyal faaliyetleri destekleyip, özendirme, bağış ve yardımda bulunma, burs verebilme ve okul ve derslik yapmak yetkilerini kullanmalarının mümkün bulunmadığı; ancak, odalar ve borsalar bu yetkilerini, yukarıda bahsedilen gereklerin sağlanmış olması, kuruluş amaç ve faaliyet konularıyla ve çalışma alanlarındaki (coğrafi sınırlar) gerçek ve tüzel kişilerle sınırlı olması, bütçede karşılığının bulunması şartıyla kullanabilecekleri; ayrıca, odalar ve borsalarca, kuruluş amaçları ve faaliyet konuları arasında sayılmayan, ticari amaçlı sportif aktiviteleri düzenlemek üzere kurulmuş dernek, vakıf ve spor kulüplerine (şirketlerine) bağış ve yardım yapılmasının mümkün olmadığı hususları belirtilmiş olup, söz konusu genelgeler, bütün odalara ve borsalara duyurulmak üzere Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine gönderilmiştir.

Hal böyle olmakla birlikte, odalar ve borsalar tarafından Bakanlığımıza yapılan başvurularda; birer kamu kurumu niteliğinde kuruluşlar olarak, bağış ve yardımlarda bulunulması ile okul ve derslik yapılması yetkisinin kullanılmasının, oda ve borsaların çalışma alanlarıyla sınırlı tutulmasının uygulamada çeşitli sorunlara yol açtığı, hangi konularda bağış ve yardım yapılabileceği, bağış ve yardımların hangi şartlarda yapılması gerektiği hususlarında tereddütlerle karşılaşıldığı belirtilmekte; odalar ve borsalarca yapılacak bağış ve yardımların, bu kuruluşların çalışma alanlarıyla sınırlı tutulmamasının gerektiği ifade edilerek, Bakanlığımızca konuya açıklık getirilmesi talep edilmektedir.

T.C.
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
İç Ticaret Genel Müdürlüğü

Bakanlığımızca uygulamada tespit olunan sorunlarla, yukarıda zikredilen hususlar birlikte ele alınarak, konunun yeniden irdelenmesi sonucunda, aşağıda belirtilen açıklamaların yapılması uygun bulunmuştur.

- Bağış ve yardım yapılacak konuların kamu görevinin ifası kapsamında yer alması, sosyal ve toplumsal ihtiyacı karşılaması ve kamuya yarar sağlamaya yönelik olması,
- Odaların ve borsaların, bağış ve yardımda bulunmaları ile okul ve derslik yapmalarının ve eğitime destek olmalarının çalışma alanlarıyla sınırlı tutulmaması, ancak; çalışma alanları dışında yapılacak bağış ve yardımlar ile okul ve derslik yapılmasında, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin uygun görüşünün alınması, bu kapsamda yaptırılacak okul ve dersliklerin Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılacak protokol çerçevesinde gerçekleştirilmesi,
- Odaların ve borsaların, üyelerinin kendi asli hizmetleri ya da bir takım ihtiyaçlarının karşılanması için bağış ve yardım yapmaması,
- Bağış ve yardımlar için mutlaka bütçede ödenek bulunması; bütçede ödenek olmaması durumunda ya da bütçe ödeneklerini aşan miktarlarda bağış ve yardım yapılmaması,
- Bağış ve yardımlar için ödenek ayrılmasında ve ödenek miktarının tespitinde, odaların ve borsaların kuruluş amaçlarının ve asli görevlerinin yerine getirilmesini engellemeyecek şekilde olmasına gerekli özenin gösterilmesi,
- Sporun geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına, spor bilincinin artırılmasına, ulusal ve uluslararası alanlarda organizasyonların düzenlenmesine dönük yapılan ve kamu yararına ifa edilen her türlü sportif faaliyet ile mekan, araç ve gereç alımının desteklenmesi,
- Ticari amaçlı kuruluşlar olarak bilinen spor kulüplerine, derneklerine ve şirketlerine doğrudan veya dolaylı yoldan gelir desteği sağlayıcı bağış, yardım ve alımların, Kanunun amacıyla bağdaşmadığı için yapılmaması,
- Tarihi eserlerin onarımı, restorasyonu ve kent güvenliğinin sağlanması amacıyla yürütülen çalışmaların desteklenmesi,
- Kamu kurumu ve kuruluşlarının sorumluluğunda yürütülen ticaretin ve sanayinin kamu yararına uygun olarak gelişmesine yönelik kalkınma amaçlı yatırım projelerinin desteklenmesi,
- Üyelerin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak için hazırlanan projelerin desteklenmesi,

gerektiği değerlendirilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve bundan böyle uygulamanın bu çerçevede yürütülmesi hususunda keyfiyetin bütün odalara ve borsalara duyurularak, sonucundan Bakanlığımıza bilgi verilmesini rica ederim.

Ali BOĞA
Bakan a.
Müsteşar